

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞE BAĞLI GÜZEL SANATLAR BÖLÜMÜ

GSB0501 KÜLTÜREL ÇEVRE BİLİNCİ VE SOSYAL SORUMLULUK

2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİLERİ

DERSİN TÜRÜ	:GENEL SEÇMELİ
TOPLAM DERS SAATI	:3 (TEORİK 3/ UYGULAMA 0/ LABORATUAR 0)
KREDİ	:3
AKTS	:3
ÖĞRETİM ELEMANI	: Okt. Dr. İ. Naci ZEYREK
İLETİŞİM	: nzeyrek@uludag.edu.tr

DERSİN AMACI:

Dersin temel amacı; üzerinde yaşadığımız Anadolu Coğrafyası'nın sahip olduğu topografik ve coğrafi konumunun en önemli kazanımlarından biri, hiç şüphesiz uygarlık sürecindeki binlerce yıllık zengin ve bir o kadar dinamik geçmişi sırtlanmasıdır. Bu süreci oluşturan değişik dönemlerde, çok sayıda farklı toplum bu coğrafyayı kimi kez salt geçiş yada savaş veya ticaret gibi geçici etkinlik alanı olarak kullanırken, uygarlığın önemli kimi toplum, devlet ve imparatorlukları da aynı coğrafyayı kendisine yurt edinmiştir. Her ne suretle olursa olsun bu coğrafya, kendisi ile ilişkili bugün bilinen çoğu toplumun kendine has kimlik izini, sayısız "Taşınır yada Taşınmaz Kültür Varlığı" ile bugüne ulaştırmıştır. Oluşumlarının başlangıcı, jeolojik devirlerle birlikte anılan ve yüz binlerce yıla yayılan kimyasal ve fiziksel yapı değişimleriyle çağımıza kadar ulaşan "Tabiat Varlıkları" nın yanı sıra, antropolojik ve faunal buluntular, ayrıca filizlenmeleri ve doğaya tutunmaları yüzlerce yıl ile ölçülen floral "Doğal Anıtlar", aynı coğrafyadaki bu bağlamdaki zenginliğin bir başka çehresidir. Anadolu Coğrafyası'ndaki kültürel izler; özellikle son yıllardaki arkeolojik bulguların gösterdiği kadarıyla, git gide uygarlığın çok daha erken dönemlerine kadar uzanmaktadır.

Bugün bu coğrafya, ülkemiz "Türkiye Cumhuriyeti Devleti" ile birlikte anılmaktadır. Bunu anlamı gayet açıktır. Yaklaşık aralıksız bin yıldır, üzerinde kurduğumuz devlet ile yerleşik yaşam sürdürdüğümüz bu toprak, bir vatan olarak sadece doğal unsurlarıyla değil, aynı zamanda geçmişten bugüne taşıdığı bu zenginliğiyle de hukukumuz ve tasarrufumuz altındadır. Ancak bu durum, sahip olduğumuz bu kültür ve tabiat varlıklarını korumak ve bir dünya mirası olarak gelecek kuşaklara iletmek sorumluluğunu da beraberinde getirmektedir. Her biri toplumsal belleğin birer kalıtı olan bu varlıkların, mülkiyetimiz, tasarrufumuz ve hukukumuz altında olması, bu hususta asla keyfi davranma gibi bir hakkı bize vermez. Aksine, devletimizin en üst kurumundan en sade vatandaşına kadar her birimize yasal olarak ayrı bir sorumluluk yükler. Bu nedenlerden dolayı dersin amacı; öğrenciyi, duyarlı birer birey olarak bu sorumluluğu gereğince yerine getirebilecek temel bilgi ve görüş seviyesine kavuşturabilmektir.

İnternet Adresi: <http://rbgsb.uludag.edu.tr>

Yazışma Adresi: Rektörlüğe Bağlı Güzel Sanatlar Bölümü, Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bölümler Binası, E-Blok
Görükle Yerleşkesi, 16000 Nilüfer / BURSA **Telefon** : 0 (224) 294 02 47 - 48

Faks : 0 (224) 294 09 29

E-Posta : rbgsb@uludag.edu.tr

DERSİN İŞLENİŞİ:

Ders, aşağıda belirtilen konu başlıkları üzerinden 14 hafta olarak planlanmıştır. Teorik olarak işlenen derste, konular öğretim elemanı tarafından anlatılarak, görsel örneklerle desteklenir. Öğrencinin derse aktif katılımı ön planda tutulur. Öğrencinin ders bağlamında ilgi duyduğu her hangi bir kültür varlığı, tabiat varlığı, sit alanı, ören yeri vb. alanda seçeceği bir konu, bireysel araştırma ödevi olarak verilerek kültürel çevre hususunda daha kapsamlı bilgi sahibi olması amaçlanır. Olanaklara uygun koşullarda yapılacak bir gezi ile öğrencinin yakın çevredeki kültür varlıklarının fiziki koşulları hakkında bilgilenmesi ve görüş sahibi olması hedeflenir. Ders notları ve görselleri öğretim elemanı tarafından hazırlanarak, UKEY üzerinden öğrenciye iletilir. Ayrıca, gerekli görülen okuma önerileri dönem içinde bildirilir.

Derste işlenen konularla ilgili tüm sorular ve öneriler, dersin öğretim elemanına ders saatinde yöneltilebileceği gibi, UKEY ya da ilk sayfa başında verilen elektronik posta adresi aracılığıyla da kendisine doğrudan ulaştırılabilir.

DEĞERLENDİRMELER VE SINAV SÜRECİ:

Öğrencinin dersteki başarısını ölçmek amacıyla, Ara Sınav (% 40) ve Yarıyıl Sonu Sınavı (% 60) şeklinde iki yazılı sınav yapılır. Ara sınav soruları derste işlenen konulara yönelik hazırlanırken, Yarıyıl Sonu Sınavı sorularında öğrencinin bireysel araştırma konusu ağırlık taşır. 2014-2015 Güz Yarıyılı'na ait sınav takvimi sınavlardan önce, öğrencinin bağlı bulunduğu bölümlere gönderileceği gibi, bölümümüzün internet sayfası "Duyurular" menüsünde de ilan edilecektir. Sınav salonuna gelen her bir öğrencinin, öğrenci kimliğini sınav sorumlusuna göstermesi zorunluluk taşımaktadır.

Bağlı Değerlendirme'nin uygulanmadığı bu derste, yarıyıl sonu başarı notunun hesaplanması ve karşılığı olan harf kodunun belirlenmesinde "Sabit Not Aralığı" esas alınmaktadır. Sınav notlarıyla ilgili itirazlar (otomasyonda not görememe sorunu, sınav kağıdının yeniden inceleme talepleri, geçerli mazaretten dolayı sınava girememe durumu vb.) için öğrencilerin bağlı oldukları bölüm sekreterliklerine başvurmaları gerekmektedir.

DERSİN İÇERİĞİ:

1. TEMEL KAVRAMLAR

- 1.1. Kültür, Uygarlık, Medeniyet.
- 1.2. Örf, Toplumsal Etik.

2. TEMEL KAVRAMLAR

- 2.1. Kültür Varlıkları.
- 2.2. Tabiat Varlıkları.

3. TAŞINABİLİR KÜLTÜR VARLIKLARI

- 3.1. Arkeolojik Kültür Varlıkları.
- 3.2. Etnografik Kültür Varlıkları.

4. TAŞINABİLİR KÜLTÜR VARLIKLARI

- 4.1. Organik Kültür Varlıkları.
- 4.2. İnorganik Kültür Varlıkları.

5. EDEBİ KÜLTÜR VARLIKLARI

- 5.1. Kütüphaneler.
- 5.2. Arşivler.

6. TAŞINAMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI

- 6.1. Anıtlar.
- 6.2. Mimari Yapılar.

7. KENTSEL ÖLÇEKLİ KÜLTÜR VARLIKLARI

- 7.1. Ören Yerleri.

- 7.2. Sit Alanları.

8. MÜZELER

- 8.1. Etnografya Müzeleri.
- 8.2. Arkeoloji Müzeleri.

9. KAZILAR

- 9.1. Yüzeysel Araştırmaları.
- 9.2. Arkeolojik Kazılar.

10. YASAL KORUMA

- 10.1. Tescil, Envanter.
- 10.2. Kültür Varlıklarını Koruma Yasaları.

11. YASAL KORUMA

- 11.1. Kültür Varlıklarını Koruma Kurulları.
- 11.2. Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulları.

12. KÜLTÜR VARLIKLARINDA BOZULMALAR

- 12.1. Bireysel - Sosyal Faktörler.
- 12.2. Doğal - Kimyasal Faktörler.

13. KORUMA - ONARIM

- 13.1. Konservasyon Uygulamaları.
- 13.2. Restorasyon Uygulamaları.

14. TABİAT VARLIKLARI

- 14.1. Doğal Anıtlar.
- 14.2. Endemik Flora ve Fauna.

İnternet Adresi: <http://rbgsb.uludag.edu.tr>

Yazışma Adresi: Rektörlüğe Bağlı Güzel Sanatlar Bölümü, Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bölümler Binası, E-Blok
Görükle Yerleşkesi, 16000 Nilüfer / BURSA

Telefon : 0 (224) 294 02 47 - 48

Faks : 0 (224) 294 09 29

E-Posta : rbgsb@uludag.edu.tr